

j. pol. kl. VI (22.06 - 26.06.20)

Lekcja 58

Temat: Poprawne użycie średnika – ćwiczenia

1. Powtórz wiadomości z poprzedniej lekcji o funkcji średnika.
2. Uzupełnij notatkę w zeszyte ćwiczeń – ćw. 1 s. 111.
3. Wykonaj w zeszyte ćwiczeń ćwiczenia 2, 3, 4, 5 s. 111 - 112.

Lekcja 59 - 60

Temat: Użycie dwukropka – ćwiczenia

1. Wyjaśnij, dlaczego w podanych zdaniach znajdują się dwukropki (wykonaj ustnie).
 - Nasi idole grają muzykę w następujących gatunkach: rock, punk, heavy metal.
 - Mama powiedziała: „Nie zapomnij włożyć czapki”
2. Przeczytaj poniższe przypomnienie zasad użycia dwukropka i wykonaj ćwiczenia:

Przypomnienie

Dwukropka używamy, aby:

- wprowadzić cytaty lub dialog w tekście,

Przykłady:

Lew z bajki Krasickiego zwraca się do zwierząt słowami: „Według mnie ten najlepszy, co się najmniej chwali”.

Wtedy tata zapytał:

– Czy przygotowałeś się do sprawdzianu?

- posłużyć się wyliczeniem.

Przykład:

Magda kolekcjonuje nagrania wielu kompozytorów: Bacha, Chopina, Beethovena, Brahmsa [czytaj: szopena, betowena, bramsa].

Czas na ćwiczenia

1. Zapisz w zeszyte odpowiedzi na pytania. Zastosuj dwukropki.
 - Jakich zespołów słuchasz?
 - Jakie masz zalety?
2. Wskaż w tekście miejsca, w których należy postawić dwukropek.

	Do: basia@xy.pl
	Dw: ma.kowalska@xy.pl
	Temat: Więści z wycieczki

Cześć!

Wróciłam właśnie z ferii. Byliśmy w kilku miejscowościach na Pomorzu w Gdańsku, Malborku, Kwidzynie, Gniewie. Przywiozłam parę pamiątek: miniaturowy zamek krzyżacki, breloczek z Neptunem, bursztynową bransoletkę i widokówki. Kupiłam też figurkę pirata na baterie, która po włączeniu krzyczy *Do abordażu*. Bardzo mnie to śmieszy. Mam też coś dla Ciebie.

Pozdrawiam

Basia

3. Ułóż samodzielnie zdania z zastosowaniem następujących układów znaków interpunkcyjnych:
- (: „.”)
 - (: „?”)
 - (: „!”)
4. Wykonaj w zeszyte ćwiczeń ćwiczenia 1, 2, 3, 4, 5 s. 103 -104

Lekcja 61

Temat: Powtórzenie wiadomości o znakach interpunkcyjnych.

1. Przeanalizuj poniższe wiadomości :

Kropka

Kropka najczęściej oznacza koniec zdania. To proste – widzisz kropkę, wiesz, że to koniec zdania, np. Olka była wczoraj w kinie. Wieczorem idę do teatru. Bartek kupił Aśce kwiatki na imieniny.

Kropki użyjesz też w innych sytuacjach. Jakich?

- Gdy piszesz skrót, np. ul. (ulica) Zielona, godz. (godzina)
- Gdy piszesz inicjały imion, np. K. (Kamil) Nowak, P. (Paweł) Kowalski, B. (Barbara) Laskowska

Zapamiętaj

Ale uwaga! To jest ważne!

Nie stawiaj kropki po tych skrótach:

cm = centymetr

zł = złoty

kg = kilogram

m = metr

O której przychodzisz jutro ze szkoły?
Idziesz w środę na basen?

- Znak zapytania możesz łączyć z wykrzyknikiem. Kiedy? Wtedy, gdy chcesz podkreślić emocje, np. Ile razy mówiłam, żebyście nie gadali na lekcji?!

Przecinek

Do czego służy przecinek? Oddziela mniejsze części w obrębie jednego zdania.

Zapamiętaj prostą zasadę: czasowniki w zdaniu muszą być oddzielone albo spójnikiem, albo przecinkiem, np.

Mama ugotowała wczoraj zupę, ulepiła pierogi i upiekła ciasto.

Przed jakimi spójnikami zawsze w zdaniu postawisz przecinek? Zapamiętaj: że, który, czyli, bo, by, aby, żeby, ale, lecz, zaś, więc,

np.

Olka powiedziała, że nie podobał jej się „Władca Pierścieni”.

Znak zapytania

Użycie tego znaku interpunkcyjnego nie powinno sprawiać żadnych trudności.

- Znak zapytania użyj po prostu, gdy chcesz zadać pytanie, np.

Ale uwaga! To jest ważne!

Jeśli w zdaniu powtórzą się spójniki, wtedy postaw przed drugim z nich przecinek, np.

Albo pójdę do Olki na urodziny, albo pojedę z Agą na lodowisko.

Nie lubię ani cukierków, ani wafelków.

Cudzysłów

Do czego służy cudzysłów?

■ Użyj go, gdy chcesz wyodrębnić w tekście przytoczone cudze słowa – z tym możecie skojarzyć nazwę tego znaku interpunkcyjnego, np.

Marcin tłumaczył się мамie: „Byłem u Bartka i tak się zagadaliśmy, że nie zauważyłem, kiedy zrobiło się aż tak późno”.

■ Zastosuj cudzysłów, gdy chcesz użyć jakiegoś słowa, ale w innym kontekście niż znaczenie podstawowe, np.

Ola nie chciała pożyczyć mi książki. Ale z niej „dobra” koleżanka!

■ Jeśli piszesz tytuł jakiejś książki, możesz napisać np. Czytałem wczoraj „Tajemniczy ogród”.

Agacie nie podobała się „Ania z Zielonego Wzgórza” Lucy Maud Montgomery.

Kiedy przeczytasz „Katarynkę”?

Myślnik

Możesz też nazywać ten znak interpunkcyjny pauzą. Kiedy zastosujesz myślnik?

Zapamiętaj!

■ Przed zdaniem uogólniającym to, co zostało już napisane, np.

Historia, matematyka, język polski i angielski – te wszystkie przedmioty Aga bardzo lubiła.

■ Gdy chcesz uniknąć powtórzeń, np.

W tym roku pojedziemy na Mazury, w przyszłym – w Bieszczady.

■ W zdaniach, w których wtrącasz jakiś wyraz lub kilka wyrazów: w tym przypadku myślnik pełni taką funkcję jak przecinek, np.

Twoje wypracowanie – szczerze mówiąc – jest naprawdę bardzo słabe.

Nawias

Które części zdań napiszesz w nawiasie?

■ Na pewno te, które uzupełniają lub objaśniają główną myśl zdania, np.

Olka była nieodpowiedzialna (tak mówiła o niej pani od polskiego) i nie lubiła się uczyć.

■ W nawiasie możesz też pisać wtrącone przykłady, np. Agnieszka chętnie czytała polskie książki („W pustyni i w puszczy”, „Katarzynka”, „Sachem”), lubiła też zagranicznych autorów.

Wielokropek

Wielokropka użyj:

■ Gdy chcesz zaznaczyć, że tok mówienia został przerwany, np.

Mama już niejednokrotnie prosiła Igę o posprzątanie pokoju...

■ Gdy chcesz wprowadzić element zaskoczenia czytelnika, np.

Wczoraj w ciągu dwudziestu minut zjadłem cztery pączki, pół czekolady, dwa wafelki, osiem cukierków i... trzy kanapki z kiełbasą.

Wykrzyknik

Kiedy zastosujesz wykrzyknik?

■ W zdaniach rozkazujących, np.

Proszę o ciszę!

■ Wykrzyknik możesz też napisać po wszelkich wykrzyknieniach, np.

ach! o! hej! hopla! hejże!

Średnik

Kiedy użyjesz średnika? Najczęściej w rozbudowanych zdaniach albo w wyliczeniach. Np.

Oto niektóre frazeologizmy pochodzące z mitologii:

■ syzyfowa praca – praca niekończąca się, z góry skazana na niepowodzenie;

■ nić Ariadny – nieoczekiwana pomoc albo dobra rada.

Dwukropek

Kiedy w zdaniu postawisz dwukropek?

Zapamiętaj!

■ Przed przytoczeniem cudzych lub własnych słów, np. Mama Darka powiedziała nam przed wyjściem: „Proszę was tylko, chłopcy, nie wracajcie zbyt późno”.

■ Przy wyliczeniu, np. Do odmiennych części mowy należą: rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, liczebniki i zaimki. W plecaku noszę: zeszyty, książki, długopisy, kanapki i inne rzeczy.

2. Wykonaj w zeszytach ćwiczeń ćwiczenia 1, 2, 3 s. 113

Uwaga !

Wszystkim życzę udanych i szczęśliwych wakacji.

nauczyciel języka polskiego
Iwona Smus